

Ministerie van
Onderwijs en Wetenschappen

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 1A
2513 AA 's-GRAVENHAGE

Postadres
Ministerie van Onderwijs en
Wetenschappen
Europaweg 4
Postbus 25000
2700 LZ Zoetermeer
Telefoon (079) 53 19 11
Telefax (079) 51 26 51

Uw brief van

Ons kenmerk

Zoetermeer

--

HW/WO/BP-828. 819

26 JAN. 1989

Onderwerp

Doorkiesnummer

-- Aanwijzing Universiteit voor Humanistiek als
universiteit, bedoeld in artikel 218 WWO

079-533847

Tijdens de parlementaire behandeling van de wet van 23 december 1988, houdende de wijziging van de artikelen XIII en XIV van de Wet op het wetenschappelijk onderwijs (rijksbijdrage wetenschappelijk theologisch en levensbeschouwelijk onderwijs (Stb. 1988, 682)), is meermalen aandacht geschonken aan de positie van de humanistische opleiding tot raadspersoon. Zoals bekend wordt deze opleiding - als voorziening met een HBO-karakter - thans verzorgd aan het Humanistisch Opleidings Instituut te Utrecht en heeft het Humanistisch Verbond de wens te kennen gegeven de opleiding om te vormen tot een wetenschappelijke opleiding. Daartoe werd op 29 mei 1986 de Stichting Humanistisch Instituut voor Wetenschappelijk Onderwijs en Onderzoek (H.I.W.O.O.), thans: Universiteit voor Humanistiek (UVH), opgericht en is op 30 mei 1986 door het bestuur van die stichting een verzoek ingediend om aangewezen te worden als universiteit, die ten aanzien van door haar te verlenen doctoraten in de wijsbegeerte en in de sociale wetenschappen en getuigschriften van met goed gevolg afgelegde doctorale examens in de humanistiek gelijkgesteld is met de rijksuniversiteiten. Op die wijze zou de beoogde universiteit in een gelijke positie komen te verkeren als de theologische universiteiten die in de loop van de zeventiger jaren een aanwijzing hebben verkregen.

Over het verzoek van het bestuur van de stichting is het advies van de in artikel 8 van de Wet op het wetenschappelijk onderwijs (WWO) genoemde universiteiten en van de Onderwijsraad ingewonnen, hetgeen heeft geleid tot een bijstelling van het aanvankelijk verzoek. Vervolgens is de Raad van State gehoord over het ontwerp-besluit tot aanwijzing van de Universiteit voor

-- Humanistiek krachtens de artikelen 218 e.v. van de WWO. In dat ontwerp-besluit wordt de aanwijzing van de UVH ten behoeve van de opleiding tot humanistisch

geestelijk werkende op gelijk wijze bezien als de aanwijzing van een theologische universiteit. Uit dien hoofde zou de beoogde universiteit om aangewezen te kunnen worden moeten voldoen aan de voorschriften, bedoeld in artikel 220 onder b van de WWO, voor zover betrekking hebbend op de theologische universiteiten.

De Raad van State heeft er in zijn recent uitgebracht advies op gewezen, dat aan het begrip "theologische universiteit" dat in genoemd artikel wordt gebezigd noch aan het begrip faculteit der godgeleerdheid in artikel 10 van die wet, waarnaar artikel 220 verwijst, een zodanige ruime betekenis kan worden toegekend, dat zij ook wetenschapsbeoefening en onderwijs met betrekking tot een levensovertuiging als het humanisme zouden omvatten. Een aanwijzing, op de wijze zoals in het ontwerp-besluit is beoogd, zal derhalve, aldus de Raad, niet eerder mogelijk zijn dan nadat de daarvoor in aanmerking komende artikelen van de WWO zijn gewijzigd.

Ik heb inmiddels besloten de Raad van State in deze consequentie van zijn advies te volgen en ik zal daarom bevorderen, dat op korte termijn een voorstel ter zake bij uw Kamer aanhangig wordt gemaakt.

De Universiteit voor Humanistiek heeft al eerder het voornemen kenbaar gemaakt het onderwijsprogramma voor de wetenschappelijke opleiding met ingang van 1 september 1989 van start te laten gaan. Gelet op de benodigde tijd voor een wetswijziging, zelfs wanneer zij van beperkte omvang is zoals de onderhavige, kan reeds nu met grote mate van zekerheid worden aangenomen, dat de beoogde wetswijziging niet voor het begin van het nieuwe studiejaar tot stand zal zijn gekomen. Mede tegen deze achtergrond heb ik onlangs een delegatie van de Universiteit voor Humanistiek op de hoogte gesteld van de ontstane situatie en bij die gelegenheid benadrukt al datgene te zullen doen wat in mijn vermogen ligt om de gewenste aanwijzing zo spoedig mogelijk op basis van de juiste wettelijke grondslag tot stand te doen brengen. Ik heb mij voorts bereid verklaard er aan mee te werken om een oplossing te vinden voor de periode tussen de beoogde startdatum van 1 september a.s. en de datum van inwerkingtreding van de noodzakelijke wijziging van de WWO, respectievelijk de ingangsdatum van de daarop te baseren aanwijzing.

Vanuit de in de Grondwet verankerde vrijheid van onderwijs heeft de UVH zonder meer de mogelijkheid op de beoogde datum wetenschappelijk onderwijs van start te doen gaan. Het ontbreken van een regeling ten aanzien van de getuigschriften behoeft in dit verband geen beletsel te vormen, omdat de eerste propedeutische examens pas in de loop van 1990 zullen kunnen worden afgenomen. Ik voeg hier aan toe, dat aan het besluit tot aanwijzing zo nodig terugwerkende kracht kan worden verleend, eventueel tot aan de datum van de inwerkingtreding van de beoogde wetswijziging, zodat over de status van alsdan reeds afgenomen propedeutische examens geen misverstand zal behoeven te bestaan. Ik ga er overigens van uit, dat de in het vooruitzicht gestelde wetswijziging tot stand zal zijn gebracht voordat de eerste propedeutische examens aan de UVH zullen worden afgenomen. Ten aanzien van de bekostiging van het in afbouw zijnde Humanistisch Opleidings Instituut en van de (in opbouw verkerende) UVH is reeds meermalen op ambtelijk overleg geweest met vertegenwoordigers van de univer-

siteit. Over de omvang van de bekostiging zal op basis van een nog in te dienen begroting een beslissing worden genomen. Volledigheidshalve voeg ik hier aan toe, dat de eerder genoemde Wet rijksbijdrage wetenschappelijk theologisch en levensbeschouwelijk onderwijs er in voorziet, dat vanaf de aanwijzing krachtens artikel 218 WWO de bekostiging zal geschieden overeenkomstig het nog vast te stellen bekostigingsmodel voor de theologische universiteiten.

Ik acht het tenslotte van belang, dat de toekomstige studenten aan de UVH in het kader van de studiefinanciering op een gelijke behandeling aanspraak kunnen maken als de studenten van andere aangewezen universiteiten. Momenteel wordt onderzocht op welke wijze hieraan tijdens de periode van 1 september 1989 tot het moment van de beoogde aanwijzing uitvoering kan worden gegeven.

De minister van Onderwijs
en Wetenschappen,

(drs. W. J. Deetman)